

NYT fra FUAM

Foreningen til Udvikling af Alderens Muligheder

42. Årg. Nr. 10 december 2022

Gamle nisser møder nye tider	2
Program for januar - marts 2023	3
Meddelelse om Generalforsamling i FUAM	6
Coronaens årsager: Alderen er frikendt	7
Tema: Arbejdsliv i livslangt lys	8
Meningsfuld Senkarriere	10
At være på arbejde hele livet..	11
Hvorfor alle de links?	11
Glemsel 3	12
Julehilsen fra FUAM's kasserer	13
Er ældreplejens og plejehjemmenes omdømme fortjent?	14
Livet i ældreplejen ebber ud...	15
Hvad er en kerneydelse?	16
Om FUAM	18

Gamle nisser møder nye tider

Et billede af Nissebanden pryder forsiden. Seriens beskrivelser af Inuitter har været til voldsom debat i de seneste uger. For mange år siden, så jeg den med glæde uden at tænke over, at der var scener som uanset deres intentioner, kunne virke racistiske. Jeg er på vej til at indse det rigtige i dette synspunkt. Det er bare een af forskellige 'opdateringer' eller 'moderniseringer' der er i gang i mit gamle hovede efter Sofie Linde, Eskimo-isen, LGBTQ+. Hvor har man dog ændret mange holdninger siden man var 14 - . De fleste er jeg glad for. Det må også ske med nedvurderingen af ældre voksne - eller de unge. Tænk bare på de 'uskyldige' fødselsdagskort: "Du ved, du er blevet gammel, når du og dine tænder ikke længere sover sammen." Det burde ikke være morsomt. Det er ren alderisme og jeg har indset, at alderismen er meget farligere end jeg troede.

Tema: Arbejdet i et livslangt perspektiv

Måske er alderismen værst på arbejdsmarkedet. Næsten hver 3. medarbejder frygter at blive opsagt før tid, når de kommer ind i deres såkaldte senkarriere, dvs. når de når en alder af cirka 50. Bladet rummer flere fortællinger om muligheder i senkarrieren. Temaet slutter med artiklen om 'at være på arbejde hele livet'. Jeg håber, den vil styrke din oplevelse af at være værdsat.

Tema: Ældreplejen

Et andet tema i dette nummer er ældreplejen. Vil man have de rigtige muligheder i ældreplejen, skal man påvirke dem, mens man har kræfterne til det. Læs redaktørens debatindlæg i JyllandsPosten om, hvad ældreplejens kerneydelser skal være. De fleste er faktisk tilfredse med ældreplejen, kan I læse!

Det har været et vildt år i verden, men et godt år i FUAM. Vores nye hjemmeside FUAM.dk fungerer flot. Vi har fået mange nye medlemmer, og der er nu over 400 følgere på facebook siden 'Alderens muligheder og umuligheder'. Et rigtigt spændende program er lagt for forårets møder. Dem kan du læse om i dette og næste nummer.

Til februar skal vi have generalforsamling, og et af de vigtige punkter på dagsordenen er, at vi søger nye kræfter i bestyrelsen. Husk nu også at betale kontingentet på kr. 175, kr for 2023 på konto 1551-0005726646. Du får ingen opkrævning.

Glædelig jul og et fredbringende og smittefrit nyt år

FUAM er mennesker, der dyrker livet og ikke deres alder.

FUAM er mennesker, der deler livserfaringer og viden med hinanden i ligeværdige samtaler.

FUAM er mennesker, der undersøger og udvikler alderens muligheder.

Vi mødes i FUAM

Program for januar - marts 2023

Alle er velkomne til FUAM's åbne onsdagsmøder.

Møderne har korte oplæg, og vi hjælper hinanden med at blive klogere ved at drøfte oplæggene over kaffen.

Sted: Klostergadecentret, Klostergade 37, Aarhus C. Tid: kl. 14.30 - 16.30 Se lokalet på tavlen.

Onsdagsmøderne er åbne for alle, og der betales 30 kr. inklusive kaffe/te og kage. Mødelokalet har teleslynge.

11. januar 2023 kl. 14.30- 16.30

Find Styrke og Kræfter

Helle Matthiessen

Sygeplejerske, Klinisk specialist,
Enhed for lindrende behandling, Aarhus
Universitetshospital

Det er ikke altid nemt at trøste, så det bliver hjælpsomt? Få ny viden om, hvordan pårørende kan trøste den syge til at finde styrke og kræfter til at leve med alvorlig eller uhelbredelig sygdom.

Helle Matthiessen er også forfatter til bogen "Den palliative indsats".

Tilrettelægger: Lene Dernert

Torsdag den 2. februar kl. 13.30- 15.30.

OBS! Temamøde sammen med Ældresagen

Sted: Ældresagen, Vestergade 8, 8000 Aarhus C

Andre øjne på demens

Maria Tønnersen

Sygeplejerske, medejer i konsulentfirmaet Mapia, underviser og konsulent i Sundhedsstyrelsens værdighedsrejsehold.

Gennem årtier har det lydt at demens er en sygdom. Med det resultat at vi nu ser sygdom, forfald, elendighed og nød bare ordet nævnes. Dette syn er blevet et samfundssyn, som medfører tabu og stemping. Ønsker vi at skabe gode liv, når man lever med demens, har vi derfor behov for at se på tilstanden demens med andre øjne. Kom og få "pudset briller" og "rusket op i forankrede fordomme"

Tilrettelægger Christian Christensen

Pris 60 kr. Tilmelding senest den 30. januar på www.aeldresagen.dk/aarhus eller på kontoret på Vester Allé 8

8. Februar 2023 kl. 14.30- 16.30

Kartoflens Renaissance?

Oplæg ved Hanne Thomsen

cand.mag. i historie og etnologi, Leder af Give Egnsmuseum

Er kartoflen på vej tilbage som en kilde til sundhed og et langt liv? Engang for mere end 30 år siden (det er vi mange der husker) var kartoflen hverdagskost som kogt, braslet, stegt eller bagt.

Nu er den fortrængt af pasta, ris eller andet. Kartoflen kom til Danmark i begyndelse af 1700-tallet med kartoffeltyskerne på den jyske hede.

Hør om vores egen og kartoflens kulturhistorie ud til de danske spiseborde - og retur. Tilrettelægger Lene Dernert.

NB! Bemærk, at der efter mødet afholdes den ordinære generalforsamling. Onsdag 9. november 2022

8.3. 2023 kl. 14.30-16.30

Alder, aldring og Simone de Beauvoir

Oplæg: Nanna Bisgaard

Cand. Pæd. i Pædagogisk filosofi

Nanna Bisgaard fortæller om Aldringens tvetydighed og Aldring som fænomen. Hendes udgangspunkt er den franske filosof Simone de Beauvoir. I sit speciale i pædagogisk filosofi belyser hun, hvordan det er vores skæbne at ældes, som en del af et almindeligt liv. Alderdommen bliver ofte reduceret til det biologiske forfald. Vi skal se på det hele liv, fremfor at se det ældre menneske ud fra alderdommen alene. Tilrettelægger Christian Christensen

Livet er den største gave. Bare kedeligt, at så mange aldrig når at pakke den rigtigt ud.
(Poul Bundgaard)

Nyt fra Klostergadecentret

Klostergadecentret er FUAM's hovedkvarter, men tilbyder mange andre muligheder.

Dem kan du læse mere om på dette link:

<http://bit.ly/3FITfxx>

Meddelelse om Generalforsamling i FUAM

Generalforsamling afholdes

onsdag d. 8. februar 2023 kl. 16.45

Klostergadecaféen, Klostergadecentret, Klostergade 37,
Aarhus C

Vær opmærksom på at forslag til behandling på
generalforsamlingen skal være sekretæren i hænde senest tre
uger før generalforsamlingen dvs. senest 18. januar.

Den endelige indkaldelse med evt. forslag udsendes d.
25.1.2023

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse af det reviderede regnskab for 2022.
4. Fastlæggelse af kontingent for 2024 samt godkendelse af budget for 2023.
5. Valg af medlemmer til bestyrelsen.
På valg er: Christian Christensen, Tove Holm
(genopstiller ikke), Traute Larsen (genopstiller ikke).
6. Valg af suppleanter til bestyrelsen.
På valg er: Børge Helmer og Søren-Peter Pedersen.
7. Valg af to interne revisorer.
På valg er: Kai Fisker Petersen og Søren-Peter
Pedersen.
8. Indkomne forslag.
9. Eventuelt.

Man går ikke i stå af at blive
gammel - man bliver gammel
af at gå i stå.

Coronaens årsager: Alderen er frikendt

Ganske vist dør mange gamle af og med corona, men det er ikke deres alder, der er skurken.

Corona-epidemien har på flere måder pustet til alderismens opfattelse af de ældre som en byrde og signaleret, at alderen var skurken. Vi har i dette blad adskillige gange protesteret mod en ukritisk anvendelse af 'alder' som forklaring. "De ældre (og sygehusvæsnet) skal skånes" lød det konstant under coronaepidemien. Vi blev dagligt forsynet med artikler, der viste antallet af indlagte på akutafdelinger fordelt på alder.

Mange faldt for fristelsen til at tro, det var alderen, der var skurken. Nu er spørgsmålet endevendt i en ny artikel af to anerkendte epidemiologer Rune Lindahl-Jacobsen og Bernhard Jeune i Gerontologi og Samfunds decembernummer.

For det første konstaterer de, at dødeligheden blandt de ældste i Danmark ikke blev højere, end den ville være blevet uden corona. Folkestyrets strategi virkede. Det gjorde den ikke i Sverige. For det andet kan de argumentere for, at alder ikke kan være hverken en nødvendig eller tilstrækkelig forklaring.

Rune Lindahl-Jacobsen skriver: *"Det er nærmere, at der med alderen er en stigende sygdomsforekomst og dermed en øget risiko. Desuden er der en mindre risiko for mænd med øget alder set i forhold til kvinder med samme alder. Det er en smule mere kompliceret at forklare, men det skyldes nok en selektionseffekt, hvor mænd med sygdom har en øget risiko for at dø med alderen (de er selekteret ud) mens kvinder overlever med deres sygdom og derfor har en øget risiko for en alvorlig infektion".*

Kilde: <https://bit.ly/3FlprkU>

Novembernummeret af Gerontologi og Samfund har Corona som tema: læs artiklerne her: <http://bit.ly/3BpsifQ>

Jeg er ikke 50, jeg er 40 plus
moms.

Tema: Arbejdsliv i livslangt lys

Af Knud Ramian

Der har i tidens løb været mange forsøg på at gøre op med nedvurderingen af mennesker på grund af deres alder - også kaldet alderismen. Mange af disse forsøg kan du læse om i "Oprøret mod alderdommens sorte gryde". Det er tankevækkende, at denne oprørstrang kommer fra stadig yngre mennesker, der føler sig diskrimineret og overset på grund af deres alder. Nu er oprørstrangen nået ned til 50+ og 60+'erne. Selv fagforeningerne er blevet aktive.

Det er en tankevækkende udvikling. Hvorfor sker det? De næste artikler handler om disse oprørstendenser. Det er angiveligt vigtigt, at vores samtaler flytter sig fra 'ældre' til 'aldrig'. Den sidste artikel handler om, hvordan lønarbejdet kun er del af vores arbejdsliv. Vi er faktisk på arbejde hele livet.

Kilde: <http://bit.ly/3FEuFh>

De bedste over 60, rejs jer op

Der er oprørsstemning blandt 50+ og 60+'erne.

"Det skal være løgn, at man er tilovers, når man er mellem 45 og 60 år" udtaler Christine Albeck Børgel i en stor artikel i Politiken 11.12.2022. Skuespillere og andre mediepersoner, der bla lever af deres udseende, er nok en særlig udsat gruppe, men oprøret har nu bredt sig til mange flere, der midtvejs i livet opdager, at de befinder sig i en sårbar situation.

I FUAM ved vi godt, at 50 årsalderen er et passende tidspunkt, at tænke over sine fremtidige muligheder. Det er vigtigt, at komme godt ud af arbejdsmarkedet og det bliver nemmere, hvis man har tænkt over det i god tid.

Senkarrieren har fået fornyet opmærksomhed, som en vigtig del af arbejdslivet. Der tales om alderisme på det danske arbejdsmarked som aldrig før, og man kan høre suk fra nogle af de hårdt ramte. Abelone Glahn har en opfordring til +60'erne om at organisere sig og gøre sig synlige i debatten.

Kilde: <https://bit.ly/3FIGm6M>

Manden der som 50 årig, ser verden på samme måde, som da han var 20, har spildt 30 år af sit liv - Muhammad Ali

Erfaring kan vi ikke bruge til noget?

Bedst over 60 - og medlem af FUAM

Vi skal være bedre til at hylde de erfarne på arbejdsmarkedet. Når du er meget erfaren, bliver du oftere forskelsbehandlet. Derfor har fagforeningen Djøf taget initiativ til kåringen "Bedst over 60". De vil hædre 60 personer over 60 år, der fortjener en hyldest for et flot arbejdsliv. Kåringen er slut, og du kan læse om de mange vindere. Blandt de 20 vindere fra Fyn og Jylland findes sandeligt et FUAM-medlem. Det er fællesskabsformidler Inge Juul, som mange har mødt i forbindelse med FUAM-møderne. Tillykke med den fortjente anerkendelse

Læs alt om kåringen her: <https://bit.ly/3W7etup>

Skal vi have en national handlingsplan?

Djøf italesætter et vigtigt problem, der lyder: Jo ældre du er, desto mere forskelsbehandling oplever du. Faktisk viser en analyse fra 2022, at hver sjette Djøf-medlem over 55 år har oplevet negativ forskelsbehandling på grund af alder (Kilde: Djøf forskelsbehandlingsundersøgelse, 2022). Djøf mener at der er et behov for en national handlingsplan.

Foreningen støder på medlemmer, som egentlig ønsker at fortsætte, men som oplever et arbejdsmarked og system, der ikke er gearret til at fastholde de erfarne. Det er en særdeles ærgerligt – både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

Djøf anbefaler, at man fra politisk side tager initiativ til en national handlingsplan for at sikre, at flere får så langt et arbejdsliv, som de ønsker. Målsætningen med handlingsplanen skal være at indhente beskæftigelsesgraden for Norge og Sverige.

En handlingsplan bør have fokus på:

- Virkningsfulde virksomhedsnære indsatser. Fx større udbredelse af seniorsamtaler, implementering af fleksible tilbagetrækningsaftaler med videre.
- Skabelse af viden og nedbrydelse af fordomme. Fx oprettelse af nationalt videnscenter med inspiration fra det norske Senter for Seniorpolitik
- Tiltag der sikrer kompetencer gennem hele livet. Fx målrettede tiltag, der sikrer kompetenceløft til de erfarne på arbejdsmarkedet.
- Tiltag, der sikrer et velfungerende jobmarked og mobilitet for de erfarne. Fx ved at man både i den private og offentlige sektor iværksætter et målrettet arbejde for at sikre øget aldersdiversitet på alle niveauer. I staten bør man tillige indføre mål om større mangfoldighed i resultatkontrakter for ledere med henblik på at fremme nødvendig forandring.

Inge Juul

Fællesskabsformidler hos Klostergadecenteret

Inge Juul er 'bedst over 60', fordi hun er en fællesskabsformidler af format, der spreder glæde og varme omkring sig. Inge er en inspiration, da hun med sin positivitet og anerkendende tilgang tager ensomme i hånden og hjælper dem i gang med diverse aktiviteter.

Meningsfuld Senkarriere

I FUAM ved vi, at 50 årsalderen er et godt tidspunkt at tænke over sine fremtidige muligheder. Nu inviteres de ældste til at hjælpe de yngste.

Det er vigtigt, at komme godt ud af arbejdsmarkedet. Senkarrieren har fået fornyet opmærksomhed, som en vigtig del af arbejdslivet. Hvordan kan man indrette sig, så man får anerkendelse af sine seniorkompetencer? Hvad kan man gøre, hvis man af forskellige årsager må forlade arbejdsmarkedet tidligere end planlagt? Er du selv i senkarrieren? eller har du børn, der er? Så vær opmærksom på, at Dansk Magisterforening har skabt et netværk "Meningsfuld senkarriere".

At blive gammel er en meget dårlig vane, som en travl mand overhovedet ikke har tiden til.

Del ud af dine erfaringer

Man kan søge om optagelse når man er +50 i arbejde, ledig, eller er gået på pension. Der inviteres på tværs af sektorer og brancher, hvis man har lyst til at dele ud af erfaringer fra et langt arbejdsliv, og stadig brænder for at være med til at skabe positive forandringer på arbejdspladsen og i hverdagen.

- Hvordan du vil bruge de sidste år af dit arbejdsliv, også selv om du kun er +50?
- Hvordan alder ikke bliver tabu
- Hvordan du får gang i dialogen med din arbejdsgiver, så rammerne for dit arbejde kan give dig lyst til at gå på arbejde, også de sidste år af dit arbejdsliv.
- Hvordan du bliver længere på arbejdsmarkedet, fordi du stadig har kræfter og lyst til at arbejde.
- Hvordan seniorsamtaler kan skrues sammen, så det bliver en positiv og konstruktiv oplevelse at planlægge senkarrieren.
- Hvordan du kommer videre efter en afskedigelse

Du kan læse mere og tilmelde dig her:
<http://bit.ly/3UP7bKW>

At være på arbejde hele livet..

Af Knud Ramian

En dag fik jeg ringet til to gamle venner, som jeg gerne ville have ringet til gennem længere tid. De blev faktisk rigtig glade over en opringning. Det gjorde nytte, og jeg blev lidt glad og følte mig lidt mere værd den dag. Jeg er stadig i gang med at tænke over mine 10 liv, som mit merliv består af (Læs artiklen i januar-nummeret). Denne gang er det mit 'arbejdsliv' i det lange tidsperspektiv, jeg undersøger.

Det er en lang artikel, men du får et meget kort resume her:

Jeg hævder, at jeg vil være på 'arbejde' hele mit liv. Mit arbejde består i at skabe værdi for mig selv og andre, så længe jeg lever. Min opgave er at finde ud af, hvordan det lykkes.

Ni kilder til værdiskabelse, som jeg kan benytte mig af

Jeg har fundet 8 veje der kan føre til værdi for mig selv og andre.

1. at være sat pris på,
2. at være noget værd,
3. at have borgerværd
4. at være værdifuld,
5. at være til nytte,
6. at klare sig selv, at udrette noget.
7. at have værdi som arbejdsgiver og
8. at have egenværd

Jeg slutter artiklen med at konkludere at 'arbejde'(bortset fra pengene til brødet på palisanderbordet) handler om at have værd. Jeg ophører jo ikke med at have værd, fordi jeg ikke får løn. Den største værdi jeg har som menneske, har måske meget lidt at gøre med min lønindtægt.

Min anden pointe er at værdiskabelse er en livslang beskæftigelse og vedbliver til jeg dør - og måske længe efter. Der er noget at arbejde efter og arbejde for. Jeg vil gerne bevare mit selvværd.

Du kan læse hele artiklen om de 8 veje her: <http://bit.ly/3VNZJ3Z>

Hvorfor alle de links?

Du finder links overalt i artiklerne. 'Nyt fra FUAM' holder dig orienteret om vigtige temaer i debatten om mennesker i plus-alderen.

Artiklerne er tit korte, men et link kan føre dig hen til hele historien, hvis du er interesseret.

Links kan også bringe dig hen til 'kilden' og sikre troværdigheden af teksten.

Glemsel 3

Af Kurt Wissendorf

Man kan hævde, at Freud tog livet af glemslen.

Da Freud udviklede sin bevidsthedsmodel, antog han, at der fandtes tre bevidsthedslag. Han antog endvidere, at intet af det vi oplever nogensinde forsvinder fra hukommelsen, men lagrer sig i det ubevidste, hvorfra det styrervores liv. Intet blev således glemt.

Undersøges psykologiens historie, så er glemsel som forskningsbegreb afskrevet. Der forskes derimod i det vi kan huske og undersøges langt sjældnere, hvorfor vi glemmer.

I glemsel 1 og 2 beskrev jeg eksemplet, som mange er bekendt med, at bevæge sig fra et rum til et andet med det formål at hente noget. Hvad dette noget er, kan gå tabt på vejen og genkaldes først på vej tilbage i det rum, der var startpunktet. Den noget tamme forklaring er, at det nok er langtidshukommelsen, der lægger en spærre ind, som først opløses, når vi er tilbage i det rum, vi startede fra. Det er dog næppe hele forklaringen, hvilket nedenstående eksempel måske viser.

<http://bit.ly/3FIUQbj>

Oplevelsen af et indkøb

For nylig var jeg på indkøb og stod ved en stor frysekumme med mange forskellige varer. På min dosmerseddel stod en vare, som jeg spottedeovre på den anden side af fryseren. Jeg besluttede, at jeg ville tage varen med, når jeg på tilbagevejen alligevel kom forbi den i den anden side af fryseren. Jeg fortsatte derfor indkøbene efter listen, gik til kassen og bar mine varer hjem.

Da jeg lagde dem på plads, kunne jeg ikke finde den nævnte vare, som jeg var helt sikker på, jeg havde købt.

Ved at have set varen og truffet beslutning om at ville tage den med senere, havde jeg således registreret den som købt. Den var blevet en illusion.

Forklaringen kan næppe findes i, at det var langtidshukommelsen, der havde været på spil. Det var snarere en "fremtidshukommelse", bestemt af den dosmerseddel jeg fulgte på indkøbsturen, der blokerede. Mit fokus var således

rettet et andet sted. De efterfølgende handlinger lukkede for den beslutning, jeg havde truffet, mens jeg opholdt mig på den anden side af fryseren.

En forklaring kan være en ringe hukommelses-spændvidde eller manglende koncentration. Eller der kan være tale om andre psykologiske overvejelser og forklaringer. Hvem ved.

Kommentar af Knud Ramian

Jeg lider også af let afledelighed, men vi må jo udvikle alderens muligheder, så jeg har eksperimenteret med to metoder til at støtte mig.

Den ene er meget enkel. Har jeg glemt, hvad jeg gik efter, så står jeg stille, venter og tænker - et helt langt minut eller mere. I 95% af tilfældene dukker svaret op af glemslen.

Lige nu skal jeg huske at sætte kartofler over, svare på to vigtige mails og lave peberrodssovs til suppekødet. Dette er den anden metode. Jeg lægger en plan i hovedet om de næste tre ting, jeg skal huske at foretage mig. Det kræver min fulde opmærksomhed at lægge denne plan, så måske derfor virker den.

Julehilsen fra FUAM's kasserer

Kære alle.

Jeg ønsker Jer alle en glædelig jul og et godt nytår.

Ja, 2023 nærmer sig, og det betyder, at kontingentet til FUAM for 2023 forfalder til betaling i januar.

Beløbet er stadig 175 kr., som bedes indbetalt inden udgangen af januar på

Konto 1551 0005726646

Med venlig hilsen

Karin Wiedemann (kasserer)

Er ældreplejens og plejehjemmenes omdømme fortjent?

Af Knud Ramian

Mens det ivrigt diskuteres om vi skal begrænse de mange dokumentationer og registreringer, er nogen i fuld gang med at finde ud af, hvordan man bedst kan registrere tilfredsheden med ældreplejen. Det er Sundhedsdatastyrelsen, der eksperimenterer med forskellige metoder, både til måling af hjemmeplejen og plejehjem. Det er givetvis vigtigt med sikker viden, så vi ikke får al vores information via pressen og de digitale medier. Tallene her er fra pilotundersøgelserne.

Ældreplejen

Selvom ældreplejen har et dårligt omdømme er 88 % af borgerne faktisk tilfredse eller meget tilfredse. 88 % er tilfredse eller meget tilfredse med den hjælp, de får til personlig pleje, mens 86 % er trygge ved de medarbejdere, der kommer i deres hjem. Endelig oplever hele 94 %, at medarbejderne er venlige.

Der er dem, der får meget hjælp. 35 % får hjælp en eller flere gange dagligt, mens de fleste 42 % får hjælp hver 14. dag til rengøring. To tredjedele af modtagerne af pleje har det alt i alt godt eller meget godt.

Private eller offentlige plejehjem - hvem er bedst?

3000 plejehjemsbeboere fra hele landet blev spurgt om deres tilfredshed. 74 % på private plejehjem var enten "tilfredse" eller "meget tilfredse", mens denne andel er 75,6 % på de kommunale plejehjem

I den seneste måling fra Aarhus med i alt 1218 ældre erklærer 88 % på de kommunale plejehjem, at de er enten meget tilfredse eller tilfredse. På de seks private plejehjem er tilfredsheden 86 % . Altså to procentpoint lavere. Det er nok en smagsag, om man vil gøre noget ud af forskellen.

Skandalernes holdeplads

Plejehjemmene har længe været skandalernes holdeplads og et yndlingsoffer for pressen og de skjulte kameraer. Mange frygter et plejehjemsophold mere end

"Det at dø er en meget kedsommelig, trist affære, og mit råd til dig er ikke at have noget som helst at gøre med det".
- Sommerset Maligham til sin nevø

de vanskeligheder, der gør opholdet nødvendigt. Det er ikke let at lave sikre målinger, men de foreløbige tal tyder på, at tiden er inde til at besinde sig.

Kilde: <http://bit.ly/3PgSkHO>
<https://bit.ly/3FHZfGP>

Livet i ældreplejen ebber ud...

Af Knud Ramian

Seks forslag til at bevare lidt liv i ældreplejen

Denne artikel har været bragt som debatindlæg i Jyllands-posten. Den handler tilsyneladende om besparelser på ældreområdet i Århus. I virkeligheden handler den om, hvordan man ikke bare i Aarhus, men også andre steder, får diskuteret, hvad der er ældreplejens kerneydelser. I en situation, hvor ældreplejens omdømme i den grad trænger til opgradering, skal man ikke spare på de mest livgivende elementer i ældreplejen.

Hvad er ældreplejens kerneydelse?

Selvom hun er over 90 år har hun glædet sig til små gåture, en bytur og en omgang massage - på plejehjemmet, hvor hun bor. Når hun sparer op, bliver der tid til at besøge en gammel veninde. Det er klippekortet, der giver muligheden. Hun glædede sig også til sang- og musiktimerne, festerne, at have bål og plante i haven, wellness, æbleskivedage, livshistoriefortællingen og meget mere. Der er så meget som oplevelsesmedarbejderne har at tilbyde. Det er begivenheder, som også de pårørende har glæde af, og som giver anledning til positive forventninger, gode samtaler før under og efter begivenhederne.

Besparelsesforslaget

Sparekataloget lover at "besparelsen i størst mulig udstrækning undtager kerneydelser".

Det udmønter sig så i, at man fjerner klippekortet og oplevelsesmedarbejderne. Forvaltningen skriver om klippekortet "Beboerne forventes at opleve det som et mindre tab af fleksibilitet i hjælpen og omsorgen fra personalet" Det kan kun være rigtigt, hvis man i virkeligheden har brugt klippekortsordningen som en skjult normeringsforøgelse, der ikke giver borgeren oplevelsen af et reelt valg. Kan beboerne ikke mærke, at der forsvinder kr. 6.000 kr. (=10 x gange prof. massage)? Hvad forslaget om fjernelse af oplevelsesmedarbejderne vil betyde, skriver de ikke noget om.

I hjemmeplejen fjerner man også et klippekort og et forsøg på organisere arbejdet, så det blev de samme hjælpere, der

"Ingen gamle har nødvendige opgaver, som motiverer et fortsat liv"
Toge Voss

kom til Fru Jørgensen. Det er et princip med små teams, som man mange andre steder har haft meget glæde af. Efter sådan en samling systematiske nedskæringer af det, der kan give fylde i livet på et plejehjem, spørger jeg mig selv: Jamen, beskærer de da netop ikke kerneydelserne på denne måde ?

Ældreplejens kerneydelse er sammen med borgeren at udvikle gode dage med samvær, velvære, livslyst og gode nætter med søvn.

Hvor er nytænkningen?

Besparelser kan være anledning til grundige evalueringer, opfindsomhed og kreativ nytænkning, men de er udeblevet. For at bøde på det, kan jeg komme med 6 måske oversete muligheder.

1. Find ud af hvad ældreplejens kerneydelser består af?
2. Hvad med et omvendt "klippekort"?
3. Bevar oplevelsesmedarbejderne
4. Prøv med nogle faste kontaktmedarbejdere
5. Udnævn ombudsmand
6. Stop sparerundemøllen

Vi du vide mere om forslagene?

Læs hele indlægget her: <https://bit.ly/3hkHlkb>

Hvad er en kerneydelse?

Kommentar af Nanna Bisgaard

Knud Ramian skriver i sit debatindlæg: "Der er så meget som oplevelsesmedarbejderne har at tilbyde". Han giver nogle eksempler på de glæder en ældre kvinde på over 90 år havde set frem til, når hun skulle flytte på plejehjem. Beskrivelsen har afsat i frustrationen over, at der skal besparelser ind i den Århusianske ældrepleje, som i første mønt, trænger til en opgradering.

Knuds 'billede' er til at forstå; Århus kommune vil skære ned i ydelserne og det er selvfølgelig altid de begivenhedsrige stunder som forsvinder først - eftersom det er en ret i det danske samfund - først og fremmest at få sine basale behov opfyldt. Knud beskriver hvordan Århus kommune lover, at "besparelsen i størst mulig udstrækning undtager kerneydelser". Kerneydelser indebærer åbenbart at komme op af sengen om morgenen, få noget at spise, få et bad, hjulpet til toiletbesøg og medicin håndtering. Spørgsmålet er, hvordan kerneydelser kan forstås. Er det ikke efterhånden også en menneskeret i Danmark at få omsorg og gode stunder?

Vi kan ikke forvente, at det sundhedsfaglige personale skal oplevelsesmedarbejdere. De er ansat til at udføre konkret hygiejne-pleje, varetage medicindoseringer, sørge for et rent

hjem, give bade, sårpleje, lave handleplaner og andre sundhedsfaglige opgaver. Jovel, de er vel i faget fordi de som regel også har en medmenneskelighed og et godt omsorgsgen, men de er ikke uddannet til at være 'oplevelsesmedarbejdere'. Ikke alle har lyst til den aktivitetsbaserede og omsorgsgivende del af arbejdet, fordi de har deres interessefokus på sygeplejeopgaverne, f.eks. som at behandle en urinvejsinfektion eller afværge en lungebetændelse.

Der er 'nok med arbejde' i at pleje pga. de voldsomt begrænsede normeringer af sundhedsfagligt personale. Derfor skal vi have andre fagfolk på banen, hvis vi skal give en helhedsorienteret indsats til et godt liv hos vores ældre. I Århus har man netop ansat medarbejdere til netop at være 'oplevelsesmedarbejdere'? Nogen som har det som deres kerneydelse. Men alligevel er det den ydelse, som man vil fjerne!

Jeg kunne ønske at Knud formulerede mere konkret, hvorfor han kritiserer Århus kommunes besparelser. Er det fordi han mener, at ældre menneskers liv på plejehjem ikke lever op til velfærdsstatens levestandarder? Eller er det, på grund af den konstante kritik vi ser af, at der florerer undernormeringer på de fleste danske plejehjem? Er vi helt sikre på, at ældre mennesker magter at fodre fugle, synge i kor og lave pebernødder til jul? Eller er begrundelsen, at ældre mennesker skal have samme ret til at udfolde et godt liv, som vi andre? Kritikken kunne måske også bunde i, at det danske samfund behandler ældre mennesker som 'en vare' i forhold hvad 'oplevelsesmedarbejdere' koster. At få næstekærlighed bliver set som "et ekstra gode", men i virkeligheden handler nærværet og nærheden om, at plejehjemsbeboere har brug for en tæt kontakt med et andet menneske, fordi det skaber en tryghed om, at der rent faktisk kommer een og hjælper, når man har brug for det. Tætte kontaktpersoner skaber tryghed, genkendelse og relationer udover den professionelle hjælp med plejeopgaver. Derfor er det en kerneydelse som er lige så vigtig som det at få hjælp til fysiske behov.

Om FUAM

FUAM's Bestyrelse 2022

Tove Holm (sekretær) 8617 9065
Karin Wiedemann (kasserer) 3057 6446
Poul Grosen Rasmussen 3053 8643
Christian Christensen 4135 3127
Traute Larsen 8615 5917
Knud Ramian (formand) 53531781
Lene Dernert 41 85 79 48

Suppleanter:

Børge Helmer 8627 2900
Søren-Peter Pedersen 8613 4788

Redaktør (ansvh):

Knud Ramian, Englodden 6, Storchøj, 8320 Mårslet
Tlf.: 53531781
E-mail: info@fuam.dk

FUAM's adresse:

Åkrogs Strandvej 43, 8240 Risskov

Mød FUAM online her:

Her er vores hjemmeside, hvor du finder formalia og Nyt fra FUAM frem til 2020: <http://www.fuam.dk>

Foreningens officielle side på Facebook, hvor vi annoncerer møder mv.

<https://www.facebook.com/detlangeliv/>

Alderens Muligheder og Umuligheder - på Facebook Her er der fri debat. <http://bit.ly/3asrHwU>

FUAM's CVR nummer 31509130

Foreningen kontonummer 1551-0005726646 ISSN:
2445-5415

